

Ústecký kraj

Krajský úřad, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem
odbor životního prostředí a zemědělství

Datum: 11.11.2011

Vážený občane,

před několika dny byla v několika regionálních mutacích Deníku.cz článkem s názvem „Seznamte se! Furan! Částice, která vás asi zahubí“ zahájena kampaň, jejímž cílem zřejmě je, a to i za cenu šíření poplašné zprávy, zabránit spalování tzv. ostravských kalů v cementárně společnosti Lafarge Cement a.s. v Čížkovicích. Z okamžitých ohlasů znepokojené veřejnosti lze dovodit, že se autorům článku podařilo vytvořit dojem, že zdejší odbor aktuálně vydal provozovateli cementárny povolení, umožňující nově vypouštět do ovzduší nadměrnou nebezpečnou škodlivinu s názvem „furan“. Protože se zároveň v uvedené věci údajně připravují mimořádná zasedání obecních zastupitelstev a hromadné protestní akce, cítím povinnost Vás informovat z pohledu orgánu státní správy příslušného k environmentálnímu dohledu nad provozem čížkovické cementárny o skutečném stavu věci.

Musím v první řadě konstatovat, že informace v uvedeném článku jsou od začátku do konce nepravdivé a z technického hlediska i nesmyslné. Pomíjím přitom skutečnost, že látka s názvem furan je ve skutečnosti průmyslově vyráběnou chemikálií využívanou například při výrobě umělých vláken, která může jen velmi stěží vznikat při spalování ropných kalů v rotační cementářské peci, a která navíc podléhá v běžných atmosférických podmínkách postupné oxidaci. Z těchto důvodů nemůže mít účinky, které jsou jí v článku připisovány. Podstatné však je, že i chemicky odlišné tzv. polychlorované dibenzodioxiny a dibenzofurany (PCDD/F), které zřejmě měli autoři článku ve skutečnosti na mysli, vznikají v čížkovické cementárně při spalování odpadů pouze v míře, která ani zdaleka nedosahuje předepsaných emisních limitů. V roce 2010 dokonce nebyly při pravidelném měření prováděném akreditovaným analytickým pracovištěm ve vypouštěných spalinách detekovány vůbec, a to přesto, že odpady obdobného charakteru jsou v cementárně spalovány již řadu let. Tato skutečnost má jednoznačnou a logickou příčinu v parametrech spalovacího procesu probíhajícího v rotační cementářské peci a dále v nízkém obsahu chloru ve vstupních surovinách i ve spalovaných odpadech, jejichž jakost v tomto ohledu podléhá přísné kontrole.

Produkce PCDD/F je u všech potenciálních velkých zdrojů řádně sledována a je rovněž v popředí trvalého zájmu environmentálních občanských iniciativ. U cementárny v Čížkovicích přitom nikdy nebylo zjištěno nejen překračování emisních limitů, ale ani hodnoty, které by bylo možné považovat za zvýšené či nadprůměrné. Zvýšenou emisi těchto škodlivin přitom nelze předpokládat ani v souvislosti se zamýšleným spalováním ostravských kalů, neboť u nich obsah chloru nepřesahuje 0,1 % hm., což bylo mnohokrát analyticky ověřeno; vzhledem k jejich původu a způsobu vzniku u nich ovšem ani vyšší obsah chloru předpokládat nelze.

Musím dále upozornit, že zdejší odbor v souvislosti se zamýšleným spalováním tzv. ostravských kalů v cementárně v Čížkovicích žádné nové povolení nevydal a vydávat ani nehodlá. Případné spalování těchto nebezpečných odpadů je totiž zcela v souladu s aktuálně platným zněním integrovaného povolení, které bylo společnosti Lafarge Cement a.s. vydáno již 30. 4. 2007 a nabylo právní moci dne 18. 5. 2007. Toto integrované povolení nahradilo předcházející pravomocný souhlas ke spoluspalování odpadů, který byl projednán dle zákona o odpadech. Na základě těchto povolení a současně při trvalém dodržování zákonných emisních limitů využila čížkovická cementárna za posledních zhruba 8 let k výrobě slínku desetitisíce tun starých odpadních kalů z rafinace minerálních olejů i chemického zpracování hnědého uhlí. Díky tomu mohlo dojít (a nadále dochází) mimo jiné k ekologicky šetrné likvidaci řady velmi problematických starých zátěží, představovaných například lagunami odpadních rafinačních kalů v Kolíně, Pardubicích či hnědouhelných dehtů v Litvínově. Správní řízení ve věci vydání integrovaného povolení bylo veřejné a proběhlo předepsaným postupem, připomínky k němu mohly uplatnit a též uplatnily jako účastníci řízení rovněž obce Čížkovice, Sulejovice, Úpohlavy, jako dotčený orgán se vyjadřoval Městský úřad Lovosice, Krajská hygienická stanice Ústeckého kraje, Česká inspekce životního prostředí a další instituce. Jelikož je toto rozhodnutí pravomocné, pak platí, že při dodržení všech jeho podmínek je společnost Lafarge Cement a.s. oprávněna v cementárně Čížkovice využívat odpadní kaly z ostravských lagun stejně tak jako dosud využívala kaly z lagun kolínských, pardubických nebo litvínovských, a zdejší úřad jí v tom nemůže bránit.

Vážení občané, dovoluji mi, abych Vás ujistila, že na území Ústeckého kraje je s odpadními kaly nakládáno důsledně jako s nebezpečným odpadem, a to v legálně provozovaných zařízeních, která jsou k tomuto účelu určena a technicky vybavena. Pokračující využívání odpadních kalů ze starých zátěží v těchto zařízeních proto považujeme za účelné a racionální. Jejich spalování je vůči životnímu prostředí nejšetrnější alternativou, která nepředstavuje pro obyvatele kraje a občany celé ČR zvýšené environmentální riziko. Výše uvedená fakta nemůže změnit přechodná panika veřejnosti záměrně podněcovaná bulvárním tiskem nebo místními politiky, kteří se z nezištných důvodů zasadili o šíření řady poplašných zpráv. Prosim Vás proto, abyste i ostatním občanům v případně potřeby tlumočili, že jakékoliv mediální deklarace či politicky motivované požadavky nemohou mít na práva a povinnosti provozovatelů předmětných zařízení, tj. ani čížkovické cementárny, ani skládkového komplexu CELIO a.s., ve skutečnosti žádný vliv.

Pokud máte zájem, věnujte prosím Váš čas níže uvedenému odkazu, na kterém jsou k dispozici rozšiřující informace:

http://www.kr-ustecky.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=450018&id=1663118

S pozdravem

Ing. Veronika Vítková
vedoucí odboru